

СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЇ ЯК КАТЕГОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Зянько В.В.

Науковий керівник – доц., к.е.н. Фурик В.Г.

У науковій літературі існують різні погляди щодо визначення сутності понять «інновація» та «нововведення». Їх зміст різні вчені трактують залежно від об'єкту і предмету свого дослідження. Так, на думку М. Крупки, «інновація, як і інформація – єдиного визначення не має, а конкретне тлумачення інновацій залежить від методу конкретної науки, мети дослідження або просто від наших життєвих уявлень». Соціолог Г. Барнет при визначенні інновації виділяє аспект духовної творчості і трактує цей термін як нові думки, способи поведінки чи предмети, що якісно відрізняються від попередніх форм. Р. Мюллер розуміє інновацію як зміну конкретної системи щодо зовнішнього середовища. Ряд економістів вважає, що інновація – це процес: техніко-економічний, суспільно-економічний або комплексний. Ще інші розуміють під поняттям «інновація» не сам процес, а власне його результат. Такої думки дотримуються, зокрема, Й. Шумпетер, який трактує інновацію як «втілення наукового відкриття, технічного винаходу в новій технології або новому виді виробу».

Як бачимо, визначень інновації є багато, деякі з них дуже широкі і потребують уточнення. На наш погляд, нову думку навряд чи правильно називати інновацією, тим паче, якщо вона існує лише у свідомості людини і ще не сформульована, не висловлена, хоча вона є поштовхом до творчої діяльності, породжує новаторську ідею, яка врешті-решт може привести до появи інновації. Так само, не всяку зміну системи стосовно певного середовища можна назвати інновацією. Наприклад, проста зміна системи це процес її нормального розвитку чи функціонування, а тому таку зміну теж не можна вважати інновацією.

Проаналізувавши різні погляди вчених-економістів щодо змісту категорії інновація, ми зупинились на такому її визначенні: інновація – це результат втілення (матеріалізації) новаторської ідеї у якійсь предметній субстанції – продукті, технології, засобі людської діяльності або послугі, для якої властиві нові споживчі властивості, а реалізація передбачає зміну усталених, звичних способів діяльності.

Розуміння інновації у якості кінцевого результату творчої діяльності, дозволяє відрізнити цю економічну категорію від поняття «нововведення». Нововведення, на нашу думку, є засобом створення інновацій. Тобто, коли підприємець купує інновацію, аби застосувати її у виробничому процесі, він перетворює її на нововведення.